

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

Nr. 13. XIII aastakäik

TEATAJA

1. juulil 1938

Ilmub kaks korda kuus.

Tellimishind:	Toimetus ja talitus	Kuulutuste hinnad:
Aastas . . . kr. 2.50	Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Pikk t. 20	1/1 lhk. . . kr. 30.00
Poolaastas . . . 1.50	Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:	1/2 " . . . " 16.50
Välismaale . . . 5.00	igal äripäeval 12—2 p. l.	1/4 " . . . " 10.00
Poolaastas . . . 3.00		Kaanekülgedel—kokkuleppel

SISU: Kas äride lahtiolekuaega on vaja seadusega korraldada? Kaubandus-tööstuskoda esimees Joakim Puhk välismaalt tagasi. Tsemendi osatähtsusest majanduselus. Lõunavaheajad Tolliametis ja raudteejaamades tuleksid ühtlustada. Tuleohlike vedelike seaduse kava Maksuseaduste kodifitseerimise komisjon asub tööle. A/S Tartu Pank 70-aastane. Provilisor Lill 60-aastane. A. Karisma 50-aastane. Äride register. Toiduainetetur. Välisbörsid. Kaubahindu Tallinna börsi kursisedelid.

Parimast materjalist, kerge käiguga, rull- ja kuullaagritega, nägusa välimusega

on

A-S.

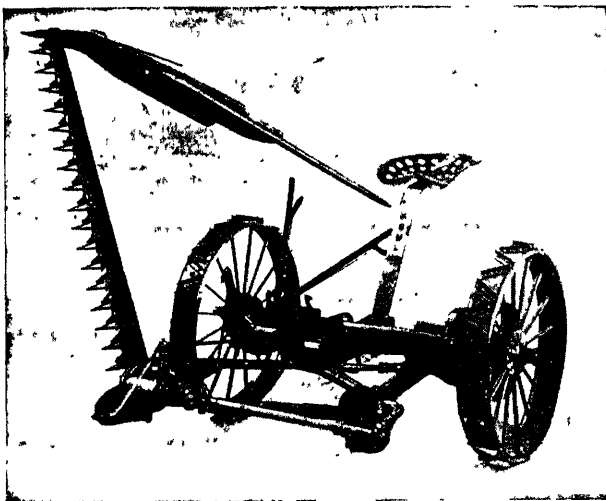
FRANZ KRULL'I

ROHUNIITJAD.

Müük käesoleval aastal erakordselt tehase 2-a. vastutusega

Kes tutvub, see ostab.

Markus: A-S. Franz Krull'i hobuserahasid müüakse tuntud headuses kõikides suuremates põllutööriistade kauplustes.

KIRJUTUSMATERJALIKAUPLUS
F-A

ADOLF KLAFF

Asut. 1883. a.

asub 1. juulist s. a. uutes ruumides

HARJU TÄNAV 21

TELEFON 436-51

(Oma endise asukoha vastas)

Uus address

W. H. GUSOVIUS

Vene t. 11-a. Tel. 477-36

KIRJUTUSMATERJALID

Ainuesindus Eestis:

ADLER-kirjutusmasinad

MULTIFIX-heftimis-
masinad

PELIKAN-ROTAFIX-paljundus-
masinad

K-m. Anton Villberg. Tallinn, Paldiski mnt. 5,

telef. 452-51 ja 452-52.

OSAKONNAD: Tartus, Raekoja t. 7, tel. 13-03.

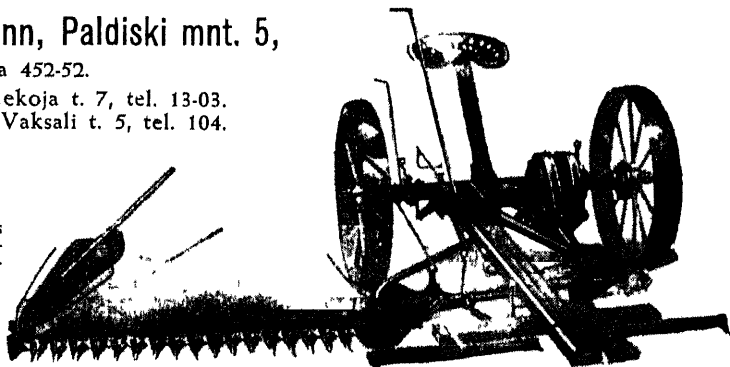
Rakveres, Vaksali t. 5, tel. 104.

on soodus ostukoht

kaupmeestele!

Ladus „Aktiv“, „Aros“ ja Massey-Harris
rohuniidumasinad, loorehad, viljalõikus-
masinad, reaskülvimasinad, rehepeksu-
masinad, traktorid j. n. e.

Jalgrattaid „Cöricke“, „Hermes“,
„Aktiv“, „Armstrong“ j. n. e.

Koloniaal-, veini- ja peenviinakauplus

JOH. KÄRM

TALLINN

Pärnu mnt. 46. Tel. 470-84. (Tõnismäe nurgal)

En gros

M ü ü k

En detail

Kas äride lahtiolekuaega on vaja seadusega korraldada?

Eraettevõtete Ametnikkude Koja poolt on algatatud ja Majandusministeeriumile saadetud „Äride lahtiolekuaega seaduse“ eelnõu, millega tahetakse reguleerida äride lahtiolekuaega üle riigi. Seaduse eelnõu esimene osa, mis meie majandusringkondadele eriti tähtis, on järgmine:

„§ 1. Äriks käesoleva seaduse mõttes loetakse kauplused ja laod, kus kaupade ost-müük toimub hulgi või jaoti. Äri mõiste alla ei kuulu käesoleva seaduse mõttes ajalehtede ja ajakirjade talitused, apteegid, võõrastemajad, restoranid, kohvikud ja söögi- ning teemajad.

§ 2. Ärid, välja arvatud järgnevais paragrahvides toodud erandid, võivad olla avatud linnades kella 9—17 ja maal suvekuudel, s. o. ajavahemikul 1. maist kuni 1. oktoobrini, kella 7—17 ning talvekuudel kella 8—17.

§ 3. Ärid, kus väikemüügil müüakse toiduaineid, nagu piima, leiba jne., võivad avatud olla kella 6—17.

Paragrahvides 2 ja 3 tähendatud ärid peavad olema suletud riiklikkudel pühadel ja puhkepäevadel ning pühapäevadel.

§ 4. Paragrahvides 2 ja 3 tähendatud äride lahtiolekuaeg on kehtiv niivõrd kui see otseselt ei ole korraldatud teisiti muude eriseadustega.

§ 5. Kohalikkudel omavalitsustel on õigus oma määrustega korraldada äride lahtiolekuaega, kuivõrd see puutub kauplemisse laatadel ja turgudel, kioskites, lilleärides ja puuviljakauplustes.)

§ 6. Käesoleva seaduse paragrahv 2 eeskirjade alla ei käi:

- 1) bensiinijaamad;
- 2) kauplemine turgudel ja laatadel;
- 3) karastavate jookide, puuvilja, mainustuste, tubakasaaduste ja ajakirjanduse müük kioskitest või laudadelt väljaspool kinniseid ruume, kui selle müügi juures ei tarvitata palgalisi töjõude;

4) igasugune müük reisijate liiklemisvahendites ja vastavates jaamades ja ootruumides, reisijatekodudes ja võõrastemajades.“

Läbi vaadates mainitud seaduse eelnõu tekib küsimus, kas on otstarbekohane ja tarvilik kaupluste lahtiolekuaega seadusega sellaselt reguleerima hakata, et kauplused üle riigi kõik ühel ja samal ajal peavad oma ukсед avama ja sulgema. Kas ei jatkuks vahest sellest, kui seadusega määrataks ainult kindlaks — kui kaua kauplus võib olla avatud ja kui kaua võib vältada äriteenija tööaeg ööpäeva kestes. Nende ridade kirjutaja teades on kaupluste lahtiolekuaega kestus juba kehtivate seadustega korraldatud ja senine kord ei ole kaupmeeskonnas ega ka tarvitajaskonnas nurisemist esile kutsunud; mis puutub äriteenijate tööpäeva kestusse ja äriteenijate puhkeajasse, siis leidis see hiljuti korraldamist „Äride ja kontorite töökorralduse seadusega“. Nii ei ole ka selles osas praegu midagi häirivat, mis sunniks esinema uue seaduse eelnõuga, milline määraks juba kindlaks, et Haapsalu kaupmees peaks oma kaupluse ukсед samal ajal sulgema kui seda on kohaliku sundmääruse alusel kohustatud tegema näit. Petseri kaupmees. Täiesti erapooletult küsimust kaaludes ei leia tähtki mõjuvat asjaolu, mis õigustaks nõudmist uue eriseaduse järele, olgu vahest see, kui küsimus on üles võetud vastavate seaduste kodifitseerimise mõttes.

Kui antud seaduse eelnõu sisuliselt vaatlemisele võtta, siis ei saa juba puht kodaniku seisukohalt sellega kuidagi nõustuda. Ja järgmistel põhjustel:

1. Seaduse eelnõu järgi peaksid kõik ärid, välja arvatud apteegid, võõrastemajad, restoranid, kohvikud, söögi- ja teemajad, bensiinijaamad, karastavate jookide ja ajalehtede ning mainustuste kioskid, riiklikel pühadel ja puhkepäevadel ning pühapäevadel kogu päevaks, s. o. 24 tundi, oma ukсед sulgema. Võimalik, et säärane kord suurele osale kaupmeestest vastuvõetav oleks, kuna juba praegugi paljudes linnades suurim osa kauplusi niikuinii püha- ja puhkepäevadel on suletud, kuid siin tuleb ka teisi momente arvestada. Toiduainetekauplused, millistest müüakse kauppu ainult tarvitajatele, on praegu ka pühapäevadel

*) Meie sõrendus. Toimetus.

teatud tundidel avatud, ja seda mitte seepärast, et kaupmehele kaubitsemisvõimalust anda, vaid palju rohkem seepärast, et kodanike, s. o. tarbijate, nõudmistele vastu tulla. Ei ole kõigil tarbijail mitte võimalik end päevaks, suurte pühade puhul isegi kaheks kuni kolmeks päevaks, esimese järgu toiduainetega ette varustada. Kujutage endile ette näit. kehvat perekonda, kus on väikesed lapsed, kes värsket piima vajavad. Kaheks-kolmeks päevaks piima varuks osta, ilma et oleks külmruume, kus piima hapnemise eest hoida, on võimatu. Halvaks läinud piimaga väikesi lapsi toita ei ole ka võimalik. Ja mis ütleksid siis arstid selle kohta!

Edasi, meil õhutatakse ikka rohkem inimeste maale puhkusele sõitmise mõtet. Antakse nõu kas või pühapäevakski värske õhu kätte maale sõita. Kui seesama maaesõitja, n.-n. ühepäeva-suvitaja, maal viibides endale ka suutäit sööki või karpi paberosse ei saa osta, siis oleks säärane puhkus küll rohkem näljakuuriks kui tervise kosutamiseks. Laupäeval aga kõike vajalikku valmis muretseda ei ole kõigil inimestel võimalik, eriti neil, kes ise niikaua peavad teenistuskohas viibima kui äriüksed suletakse. Restorane ja söögimaju ei ole ka kõigis raudteearsetes kohtades, kuhu meie ühepäeva-suvitajaid pühapäeviti kõige rohkem valgub.

Pühapäevakauplemise keeld on maal eriti terava tähtsusega. Suvel, kibedal tööajal, ei ole põllupidajail ja põllutöölisel aega ega võimalust äripäevadel kauplusisse sõita omi sisseoste tegema. Selleks kasutatakse harilikult pühapäevi. Kui nüüd üldine pühapäevakauplemise keeld üle riigi maksuma pandaks, siis asetaks säärane korraldus ühe osa tarbijaskonnast eriti raskesse seisukorda. Väited, nagu võidaks vajalikke sisseoste sooritada hommikustel piimavedamistel piimatalituste juures asuvaist kauplusist, on eluvõraste isikute omad, sest piimavedajaiks on harilikult poisid-tüdrukud, kes talu tarbeks ühtki sisseostu ei oska toimetada. Pealegi veetakse piima küllades perede vahel kordamisi, — teise pere piimamees on aga vaevalt kohane teisele talule kaupu muretsema. Seepärast on maal pühapäevakauplemise järele nõue endiselt püsiv, ja seda täie õigusega.

2. Kauplemise aegu kõigis linnades ja maakondades seadusega kindlaks määrata ühe ja sama aja peale ei ole ka otstarbekohane. Võib olla, et Kuressaares tuleksid ärid teisel ajal avada kui näit. Narva-Jõesuus. Kauplused on ikkagi teistlaadi ettevõtted kui seda näiteks on

riigi- või omavalitsusasutused, millised avatakse ning suletakse üle riigi ühel ja samal ajal. Isegi nende asutuste töötaja suhtes on teatavaid erandeid märgata. Et kõik äriteenijad üle riigi ühel ja samal ajal peaksid puhkama, ei ole vist ka olulise tähtsusega, tähtis on vaid see, et nad üle riigi ühevõrra puhkeajaga saaksid. Ja seda nad saavad juba teiste seaduste alusel. Tuleb arvamisele jõuda, et kohalikud omavalitsused kohtadel kõige paremini teavad ning tunnevad, millal nende ringkonna kodanikel kaupluste lahtioleku järele on suurem vajadus, ning reguleerivad aride tööpäeva selle järele. Isegi sel juhtumil, kui utleme näiteks riiki kõik kauplused enda kätte võtaks, tuleks tal aride lahtiolekuajaga kohalikele oludele vastavalt reguleerida, kui ta kodanike soovetavasti tahab. Sellest seisukohast väljudes tuleks kauplemise reguleerimine usaldada endist viisi omavalitsuste hoole, kelle tegevusega selles suhtes üldiselt ollakse rahul.

3. „Äride ja kontorite töökorralduse seadusega“ on pühapäevane töö äri- ja kontoriteenijail tunnustatud ületunnitööks, mille eest 50% kallimalt tasutakse. Kui pühapäevadel kaupluste teenija kõrgema tasu saab, siis peaks ta olema ka osaliselt sellega rahuldatud. Ei tohi ju ka äriteenija unustada, et kauplused ei ole mitte üksinda nende omanike huvides asutatud ja ellu kütsutatud, vaid et nende ülesanne on kodanike teenimine. Ja sellest väljudes tuleb nii kaupluse omanikel kui ka kaupluse teenijail nii mõnestki mugavusest loobuda ja ohverdada nii mõnigi tund oma vaba aega, kui seda nõuavad üldsuse huvid. Allakirjutanu on kaugel sellest, et alahinnata normaalse puhkuse tähtsust ja tarvilikkust tegeliku elu tungivad nõuded ei lase aga kõiki häid soovetavasti alati realiseerida.

Lõpetades neid ridu tahaksin vaid märkida, et tegelikku elu kõigis tema pisiasjades on väga raske reguleerida seadustega. Need seadused ei tule sageli mitte nende kasuks, kes neid nõudsid ja õhutasid, vaid teinekord on neil ka vastupidised tagajärjed. Tihti ei ole need riigid, kus kõiki tegeliku elu pisiasju seadusega püütakse normeerida, kaugeltki nii õnnelikus seisukorras kui need riigid, kus rohkem käsitatakse kombeõigust ja aegadeist päritud traditsioone. Võib olla, et tuleks meiegi juures neil, kes ootavad aina uutest seadustest kõike õnne ja õnnistust, selle üle järele mõelda.

Kaubandus-tööstuskoja esimees Joakim Puhk välismaalt tagasi

25. mail s. a. sai Kaubandus-tööstuskoja esimees Joakim Puhk 50 aastat vanaks. Juubilar viibis sel ajal ise välismaal. Nüüd on Joakim Puhk välismaalt tagasi jõudnud ja esmaspäeval, 27. juunil, kell 12 päeval tervitas teda juubeli puhul koja nõukogu esimees Joh. Silver, koja juhatusel liikmed Juh. Kukk, J. Rumberg, A. Erit, O. Toomara ja kogu koja ametkond eesotsas dir. kohustetäitja V. Simsivartiga Kaubandus-tööstuskoja ruumes, andes talle edasi koja juhatusel ja koja ametkonna kingitused.

Koja juhatus annetas juubilarile eesti prima kunstniku Viiraldi gravüüride kogu mapis. Seda üle andes ütles nõukogu esimees Joh. Silver muuseas, et Joakim Puhk on olnud juba koja tegevuse algusest peale koja esimeheks, ilma et ta oleks selle eest saanud mingisugust rahalist tasu. Seepärast on koda otsustanud nüüdki juubilarile mitte annetada kulda ega hõbedat, vaid kunstiteoseid.

Koja ametkonna nimel dir. kohustetäitja V. Simsivart, andes juubilarile üle prof. Melliku skulptuuri „Merimees“, ütles järgmist: „Koja ametkonna nimel on mul au Teid, väga austatud hra esimees, tervitada ja Teile edasi anda ametkonna otseloheseimad ja südamlikemad õnnesoovid Teile äsja möödunud 50-nda sünnipäeva puhul.

Teie tegevust Kaubandus-tööstuskoja esimehena hinnata ei ole meie, ametnike, ülesanne, seda teevad koja ümber koondunud laialdased majandusringkonnad, ja nad on oma tun-

nustust mitmekordselt avaldanud Teid ikka uuesti valides Kaubandus-tööstuskoja esimehe kõrgele kohale. Kuid vaevalt on kellelgi teisel kui meil see nii selge, kui suur ja vastutusrikas ning ühtlasi tänamatu ülesanne lasub Teil kui K.-t.-koja esimehel. Kaubandus-tööstuskoda pole ühe kitsa ja ühtlaste huvidega ringkonna avalik-õiguslik esindus, nagu seda on mitmed hiljem asutatud kojad, vaid väga mitmekesiste huvidega laialdaste majandusringkondade esindus, kelle soovid ja arvamisid lähivad sageli lahku. Juhtida ning esindada säärast asutust on väga komplitseeritud ülesanne, mis aga Teil on suurepäraselt õnnestunud. Teie juhtimisel on Kaubandus-tööstuskoda saanud majanduslikuks teguriks Eesti majanduslikus elus.

Selle suure ülesande täitmisel olete Teile alati üles näidanud suurt heatahtlikkust ametkonna vastu ja arusaamist tema muredest. Seda hindab koja ametkond kõrgelt ja mina võin kinnitada, et ametkonna tõsiseks sooviks on veel palju, palju aastaid edasi töötada Teile juhtimisel, milleks Teile soovime palju jõudu ja edu.

Et Teil koja esimehena tuleb sageli julgelt võidelda majandusringkondade huvide eest nagu meremehel tormisel merel, siis lubage Teile, hra esimees, üle anda ametkonna poolt see kivisse raiutud meremees.“

Juubilar tänas soojade sõnadega nõukogu esimeest, juhatusel liikmeid ja kogu ametkonda talle osutatud tähelepanu ja annetuste eest.

Tsemendi osatähtsusest majanduselus

A. Alver

Et iseloomustada tsemendi osatähtsust majanduses, tuleks puudutada ehitustegevust üldse, koos viimase kahe peaharuga - elamute ja inseneriehitustega (sillad, maanteed).

Teatavasti ehitustegevust või „-tööstust“ nimetatakse võtmetööstuseks, sellega ütelda tahes, et tema areng avab või suleb võimalused suurema rea teiste tööstusharude ja tööstuste edukaks töötamiseks. Viimastest seisab esiruas ehitusmaterjalide tööstusharu (tsemendi-, lubja-, telliskivi-, puu- jne. tööstused) ning järgmistena ehitustarvete- ning mööblitööstused; nende kaudu ühinedes terve rea vähemate

või suuremate tööstusettevõtetega ning ühtlasi mõjutades tunduval määral kaubandustegevust, moodustades tähtsa protsendi raudteede ning veoautode veost.

Riikide majanduselu juhid, hinnates ehitustegevust võtmetööstusena, peavad kõikjal seda ala hästi silmas. Eriti majanduselu langusajajärgudel püütakse ta tõusu riiklike ülesannete andmisega soodustada ja saavutataksegi hinnatavaid tagajärgi. Ühtlasi ehitustegevuse kaudu luuakse jäävaid väärtusi kas teede, sildade, elamute või vabrikute näol — ning tõstetakse maa üldist tsivilisatsiooni taset ja elustandardit.

Illustratsioonina ehitusmajanduse osatähtsusest riigi üldmajanduses mainitagu, et näiteks Saksas ehitusmajandusliku produktsiooni väärtust hinnatakse 1937. a. 9,5—10 miljardile riigimargale (13—14 milj. kr.; 1932. a. — 2,3 miljardit riigimarkka) ning et Inglise ehitustööstuse läbikäik oli 1937. a. ca 600 miljonit naelsterlingit (Inglise ehitustööstuse nõukogu andmeil; 1930. a. oli see kõigest 340 milj.). Inglise tegetuses 1937. a. ehitustööstuses ca 1,3 miljonit inimest, s. o. rohkem kui inglise põllumajanduses (1,1 milj.).

Meil ehitusmajanduslik tootvus ulatub umbes 25—30 milj. kroonile aastas.

Tsemendi osatähtsus selles tootluses kasvab aasta-aastalt. Tsemendita tänapäeva ehitustegevus ei ole enam kujutletav ja ta tarvitamisvõimalus näib olevat piiritu. Miks? Seepärast, et tsemendist liiva ja kruusa lisamisel valmistatud kunstkivile, betoonile, võime anda soovikohaseid omadusi õige laius piires: võime valmistada betooni väga suurte tugevusomadustega (olgu näiteks nimet. ainult Tallinna staadion, 12 m-lise vabaltkandva konsoolkatusega); võime valmistada üsna poorseid, kergeid, soojapidavaid, vee peal ujuvaid kive (gaasbetoon, siporex, millest ehitatud Tallinnas juba mitmete suurhoonete seinad); võime teha üsna veekindlat helooni (kõik suuremad jõgedel alused tunnelid on betoonist) — teiselt poolt kasutame betooni vett läbilaskvate põllutorude ehitamiseks; samuti „painduv“ on betoon talle soovitava kuju andmise suhtes: ühest ja samast tsemendist on valmistatud nii kohmakas blokk-kivi kui ka detailirohke ornament või skulptuur. Betooni, eriti raudbetooni tulekindlus on ka ta levikus tähtsaid momente: raudbetooni vastupanu tulele ületab üle 10 korda terase oma (vt. prof. Jürgensoni artiklit „Ehitiste kaitse tule vastu“. Tehnika Ajakiri nr. 8, 1936. a.) ja on tegelikult täieline (Valdhofoi raudbetoon-varemed!). Lõpuks betoon on neid materjale, milliseid võib valmistada nii käsitsi vähemas ulatuses kui ka vabrikuliselt ning mehhaniseeritult.

Kõik need betooni iseäraldused ja omadused põhjustavad ta järjest suureneva tarvituselevõtu meie tehnilise kultuuri ülesehitamistöös, ja nii on mõistetav, et maa tehnilise kultuuri ja elustandardi kõrgust võib mõõta ka tsemendi tarvitamise järele. Siinjuures tuleks arvestada ka tarvituse konjunktuurseid ja struktuurseid kõikumisi; kuna esimesed tulevad maa-ilmamajanduse tõusu ja languse tendentsidest,

teised iseloomustavad puhtakujuliselt tehnilist edu.

Kui võrdleme tsemendi tarvitamist meil teiste riikide omaga viimase aastakümne kestes, siis nähtub, et struktuurne tarvituse tõus meil ei ole nii suur kui võiksime seda oletada, arvestades meie tehnilist kultuuri võrdluses Lääne-Euroopa tehnilise kultuuri nivooga; näiteks on Inglise, kus tehniline tase nii-kui-nii kõrge, tsemendi produktsioon viimase 11 a. jooksul kahekordistunud.

Tsemendi tarvitus oli kg-s 1 elaniku kohta:

	Eestis	Lätis	Soomes	Daanis		Saksas	Inglises
				oma-tarvitus	produkt-sioon		
1928. a. ca	31	38	82	95	216	110	96
1933. a. „	20	29	48	90	154	56	98
1936. a. „	39	46	83		225	162	145
1937. a. „	52	58	(1935 a.) 138			185	190

Nähtub, et meie tsemendi tarvitus on 10—30% vähem meiega umbes võrdseis tingimuses arenevast Lätist, peagu 2,5 korda vähem Soome ning üle 3 korda vähem Saksas või Inglise tsemendi tarvitusest.

Sellase madala tarvituse põhjuseks on elamuehitustes senini valitsenud ehituslik suund — puuehitusviiside eelistamine, teiselt poolt aga ka meie mitmel alal Lääne-Euroopale veel mitte järele jõudnud tehniline kultuur ja selle omapärasused, mis ühenduses madala elustandardiga — takistas suuremaid investeerimisi vahetasuvaisse üldkasulikesse inseneriehitustesse.

Ehituslikus suunas on praegu tekkinud murrang; valitsus astub energilisi samme senise suuna ümberorienteerimiseks, sest andmed näitavad, et see ehituspoliitika tõi meile rahvamajanduslikult kahju aastas ca 1,4 miljonit krooni puuehituste suurema amortisatsiooni, tullikahjude, küttematerjali ületarvituse ja metsaekspordi vähenemise tõttu.

Uute telliskivitehaste asutamise, kõikide tulekindlate materjalide kooskõlalise levitamise ning uemate otstarbekate ja säästlike ehitusviiside tarvituselevõttuga suudame peatselt rahuldada siseturu tarvidust ka täielikul üleminekul tulekindlale ehitamisele. Iseloomustagu siin veel kord arvud meie ehitustegevuse praegust seisundit — Saksamaal tarvitati 1937. a. 8,5 miljardit telliskivi, s. o. 130 kivi elaniku kohta, mis vastaks võrdluses meiega 160 milj.

telliskivile, kuna aga meil 1937. a. ainult 16 miljonit telliskivi tarvitati!

Nii siis, chitustegevuse ratsionaliseerimisel ja normaliseerimisel hoonete-chituse alal on tsemendil tähtis ülesanne seinte, tule- ja pommi-kindlate lagede, põrandate ja katuste ehitusmaterjalina ja sideainena.

Sildade, maantee ja teistegi inseneri-chituste alal on tsement kõige levinum ehitusmaterjal. Betoonkate maanteel, eriti suurema koormusega teel, võidab järjest rohkem poolehoidu. Saksas 1. maini 1938. a. ehitatud 2000 km uuest riigi-autoteest on betoonkattega 30 milj. m², bituumenkattega 2,3 milj. m² ja sillutisega 1,3 milj. m². Kuna ka vähema koormatusega teede jaoks on meil bituumenkatte näol omast käest materjal, siis oleme teedeehituse võimaluste alal võrreldes mitmegi riigiga soodustatud seisukorras.

Lõunavaheajad Tolliametis ja raudteejaamades tuleksid ühtlustada

Äriringkondadest, eriti aga speditsoonifirmade poolt, juhitakse Kaubandus-tööstuskoja tähelepanu asjaolule, et lõunavaheaeg Tallinna Tolliametis on määratud kella 11—12, Tallinna raudteejaamades aga ja Tallinna tollipiirkonnas asuvas kauba vastuvõtu punktis kella 12—13. Säärane ebaühtlus lõunavaheagades takistab normaalset töötamist kõige elavamal tööajal, s. o. kella 11—13, 2 tunni kestes. Sellase kasuta ajaviitmise tõttu ärid ei suuda tihti normaalse töötaja kestes oma töödega tulla toime ja nad on sunnitud töötama üle normaalaja, mis aga omakorda pole kooskõlas Äride ja kontorite töökorralduse seaduse mõttega. Seepärast äriringkonnad näeksid meeleldi, et lõunavaheaeg Tolliametis ja Raudtee Talituses oleks ühel ajal.

Lõpuks mainitagu betoon-esemete tööstuste tõusvat tähtsust. Seoses uute konstruktsioonide arenemisega on võimalik valmistada tööstuslikult mitte ainult betoonkive, -lorusid, -poste, -katusekive ning kõnnitee- ja parkettplaate, vaid ka üksikuid ehitusosi, nagu akna ja ukse silluseid, talasid, mitmesuguseid seinaja laeplaate jne. Inglises asutati 1937. a. liisaks endistele 3 selle ala hiiglatööstust, millistes väikseim põhikapital on 160 tuhat naelsterlingit! Katusekatmismaterjalina figureerib tsement paralleelselt tsementkatusekividega n.-n. asbest-tsemendina, mis eterniidi nime all ka meil enne sõda tarvitusel oli. Ka survetorude tööstuses levib asbest-tsement järjest rohkem. Kuna meil betoon-esemete levik ja produktsioon on veel väike, seisab sel alal meie tööstureil ees avar tegevusväli.

Olgugi et töö algus on nendes asutustes erinev, laseks lõunavaheaeg end siiski üsna kergesti ühtlustada, kui kumbki asutus muudaks oma lõunavaheaega ainult poole tunni võrra, nimelt kui Raudtee Talitus määraks oma lõunavaheaega pool tundi varem ja Tolliamet pool tundi hilisema aja peale. Siis oleks lõunavaheaeg kella 11,30—12,30 kõikjal ühtlane ning sellega terve tund normaalset tööaega juure võidetud.

Kaubandus-tööstuskoda pöördus selles asjas palvega Teedeministeeriumi poole. Samasugust õigustatud soovi on avaldanud ka Tallinna Börsikomitee ja Tollideklarantide ühing ja äriringkonnad loodavad, et asjaomased asutused korraldavad küsimuse soovitavas suunas.

Tuleohlike vedelike seaduse kava

Tuleohlike vedelike seaduse kava (§ 15, b) järgi tohib väikekauplejate müügi-ruumides hoida petrooleumi kuni 250 liitrit. Suuremate tagavara hoidmiseks peab kaupmees ehitama vastava tulekindla ehituse või asutama vabaõhulao.

Praegu kehtivate ja juba ligi 50 aastat vanade korralduste järgi tohib petrooleumi müügi-kohas hoida kuni 240 liitrit. Seega jääks selles osas praktiliselt endine kord püsima. Vahepeal on aga petrooleumi tarvitamine väga suurel

määral tõusnud, eriti maal, masinate ja traktorite käivitamiseks. Säärase väikese tagavara juures ei suuda kaupmees hooajal rahuldada murdosagi oma tarvitajate nõudmisest. Eriti peab arvestama seda, et tegelikult ei saa pidada sedagi kogust, sest hoida lubatavast kogusest tuleb arvata maha kuni 100 liitrit, et võimaldada ühtaegu hoida ka 50 liitrit bensiini.

Praegusel ajal toimub petrooleumi müük raudvaatides, mille tuleohklikkus on minimaalne.

Nende hoidmiseks alatiste ladude ehitamine, samuti vabaõhulao sisseseadmine, ei ole tasuv, arvesse võttes, et petrooleumi tarvitus on suurem üksnes vaid viljapeksu ja teiste põllutööde hooajal, kuna suurema aja hooajast ladu seisaks kasutamata.

Neil põhjusil Kaubandus-tööstuskoda leiab vajaliseks, et „Tuleohtlike vedelike seaduses“ nähtaks ette võimalus hoida petrooleumi kaupluse ruumides kuni 500 liitrit.

Edasi seaduse kava kohaselt tohib petrooleumi hoovides hoida vaid 15 meetrit eemal puuehitustest koguses kuni 3000 liitrit. Siin peaks leitama võimalus 1000 liitri hoidmiseks kaupluse hoovis raudvaatides vähimalt 5 meetri kaugusel puuehitustest. Silmas pidades, et petrooleum raudvaatides ei plahvata, vaid põleb rahuliku leegiga, tohiks seesugune soodustus hädaohutuse mõttes olla vastuvõetav.

Maksuseaduste kodifitseerimise komisjon asub tööle

Majandusministeeriumi juures on moodustatud maksuseaduste kodifitseerimise komisjon, millest võtab osa ka Kaubandus-tööstuskoda esindaja. Komisjonis tulevad läbivaatamiseks peaaegu kõik maksuseadused. Komisjon võib ka algselt maksuseaduste muutmist, kusjuures on aga tingimuseks, et riigikassa selle läbi ei kannataks.

Kaubandus-tööstuskoda juhatus, asudes majandusringkondade soovide selgitamisele, on teinud sektsioonide büroodele ülesandeks esineda ettepanekutega maksuseaduste muutmiseks ja täiendamiseks. Sektsioonide ettepanekud tulevad siis kooskõlastamisele koja juhatuse poolt

selleks moodustatud erikomisjonis ning need esitatakse siis Majandusministeeriumi komisjonile.

Kuna kodifitseerimisele tulevate seaduste hulka kuuluvad peale maksustamiskorralduse, tulu- ja ärimaksu seaduste ka rahakapitalide tulude maksu seadus, tempelmaksu seadus, kinnisvaramaksu seadus, pärandi- ja kingimaksu seadus, läbikäigumaksu seadus j. t., millele täitmisel ja käsitamisel on äriühingudel kahtlemata tekkinud aja jooksul nii mitmedki küsimused ja raskused, mis vajavad lahendamist, siis on säärase küsimuste selgitamine hädavaajaline.

A/S. Tartu Pank 70-aastane

18. juunil s. a. sai 70 aastat vanaks esimene erakommertspank — Tartu Pank, mis asutati Tartus 1868. a. Põhikirj lei dis kinnitamist 18. juunil samal aastal. Oma uk sed avas pank jaanuaris 1869. a. Tartu Pank asutati 10.000-rbl. põhikapitaliga, missuguse summa Tartu Suur ehk St. Maria gild kokku pani. Pank seis Tartu rae ja kahe gildi järelevalve all.

Panga tegevus arenes algusest peale edukalt. Juba 1869. a. varasugisel suurendati panga põhikapitali, mida teostati veel mitmel korral.

Sisuliselt oli Tartu Pank erapank, kelle peremeesteks olid kodanlikud korporatsioonid, ent raad püüdis ennast panga juures maksma panna ja panka kogukonna pangaks teha. Põhikirja järgi oli pank kohustatud suure osa oma puhaskasust linnale andma. Sellest kohustusest vabanes pank alles 1910. a. ühekordse maksu läbi. Kogu panga tegevuse kestes on Tartu linn saanud pangalt 600.000 rbl.

1905. a. teostati panga põhikirja muudatus, mille järgi juriidiliselt pank on Suure gildi omandus. 1913. a. muudeti pank aktsiaseltsiks.

1928. a. muudeti Tartu Panga Tallinna osakond peapangaks. 1928. a. toimus ühtlasi ka panga üleminek uue ringkonna kätte; alates 1928. a. kuulub panga aktsiate enamus „The British Overseas Bank, Limited'ile“.

Tartu Panga arengut Eesti enneiseseisvusaegsel perioodil näitab parimini bilansi summa kujunemine, mis 1876. a. oli veidi üle 2 milj. rubla, 1917. a. aga juba 20,5 milj. rubla.

Meie praeguse territooriumi krediitorust, kaasa arvestamata hüpoteekkrediite, möödunud sajandi 70-date 80-date aastate paigu valitses Tartu Pank 15—20 prots. Aktsiapangaks muutmise ja tegevuse laiendamise ga osakondade asutamise näol kasvas panga bilanss 1913. a. lõpul 6,7 milj. rublani ja erakordselt suur bilansi suurenemine 1917. aastaks tuleb kirjutada sõjakonjunktuuri ja inflatsiooni arvele.

Eesti iseseisvuse ajal on Tartu Pank kasvanud pidevalt. 1924. a. oli bilansi seis 3,5 milj krooni, 1937. a. juba 17,8 milj. kr. Eriti silmapaistev bilansi suurenemine esineb pärast kriisi, majandusliku tõusu aastatel, alates 1933. a.

Möödunud, 1937-nda, aruandeaasta lõpul Tartu Panga bilansi väärtus, 17,8 milj. kr., moodustas 11 prots. meie aktsia- ja tähtsamate ühispankade bilansside kogusummast.

Panga põhikapital on praegu 1 milj. kr. Hoiusummade ja jooksvate arvete seis oli 1937.

aasta lõpul 8,2 milj. kr., korrespondendid 2,7 milj. kr., garantiid ja mitmesugused krediidid 2,2 milj. kr. Panga varade seis oli samal ajal: kassa ja välisraha arved 3,5 milj. kr., diskonteeritud vekslid ja laenu 9,9 milj. kr., korrespondendid 236 tuh. kr., kinnis- ja vallasvara 689 tuh. kr., kulude ja tulude aruanne 1937. a. oli tasakaalus 1,4 milj. kr-ga. Panga peamine tegevus seisab eksport- ja importtehingute finantseerimises.

Proviisor Julius Lill 18. juulil 60-aastane

Proviisor Julius Lill.

Proviisor J. Lill sündis Tartus 6./18. juulil 1878. a., kasvas siin üles ja omandas üldhariduse H. Treffneri gümnaasiumis.

Kodumaa apteekides tol ajal valitsenud olukorra tõttu astus 1895. a. apteekri õpilasena mag. K. Boehningi apteeki Peterburis, kus töötas 3 aastat. 1898. a. sooritas Tartu ülikooli juures apteekri abilise eksami. Samal aastal sai apteekri abilise koha parimas Peterburi apteegis, nimelt M. Vestbergi Sergijevskaja apteegis. 1902. a. astus J. Lill Tartu ülikooli. Selle lõpetamise eel 1904. a. tekkisid ülikoolis rahutused ja J. Lill astus teenistusse Friedlander'i apteeki Peterburis, kus töötas 1904—1906. a. retseptaarina ja apteegi omaniku usaldusmehena. 1906. a. sooritas Tartu ülikoolis riigieksamid ja omandas proviisori diplomi, jäädes edasi töötama Friedlander'i juure. 1907. a. astus J. Lill ülevenemaalisse Vene rohukaubanduse

ühisusse teenistusse, omandades seal ka praktika rohukaubanduse alal. 1908. a. töötas ta mag. K. Kresling'i apteegis, kuid juba samal aastal valiti ta Peterburi linna Peeter-Pauli haigemaja apteegi juhatajaks, kuhu ta jäi kümneks aastaks. Samal ajal oli ta ka tegev Punase Risti Aleksandra halastajaõdede kursuste lektorina.

Otsese ametitöö kõrval J. Lill võttis agarasti osa Peterburi eestlaste seltskondlike ja majanduslike ettevõtete tegevusest. Oli Eesti Hariduse Seltsi kesk-eestseisuse abiesimees, varjupaiga jaoskonna esimees, II jaoskonna esimees, Peterburi Eesti Laenu- ja Hoiu-ühisuse asutaja, nõukogu ja juhatuse liige, Peterburi Põhja Krediit-ühisuse asutajaid, kauaaegne nõukogu liige ja ajalehte „Peterburi Teataja“ väljaandva O/Ü. „Ühiselu“ juhatuse liige. Samuti ka Peterburi Jaani koguduse nõukogu liige.

Juba Peterburis elades omandas ta 1914. a. ühes prov. M. Hakkaja'ga Tartus E. Kramer'i apteegi, rohukaupluse ja majad, samuti ka end. Stammi rohukaupluse. 1918. a. tuli prov. J. Lill kodumaale ja asus tegevusse nende ühises ettevõttes. 1921. a. suri kaasomanik prov. M. Hakkaja ja J. Lill muutis äri aktsiaseltsiks, mille juhatuse esimehena ja direktorina töötab kuni tänaseni, olles ühtlasi apteegi ainuomanikuks. Vahepeal on äri juure asutatud laboratooriumid Tartus ja osakond ladudega Tallinnas.

Ka kodumaal hakkas prov. J. Lill täie innuga seltskondlikust tegevusest osa võtma. Tema erialal oleks kõigepealt märkida, et ta oli Eesti Apteekrite Seltsi asutajaid ja on olnud selle esimeheks 15 aastat, siis Eesti Apteekrite Kindlustusseltsi asutaja ja on olnud selle esimeheks 11 aastat. On kaasa töötanud erialal Riigikogu komisjonides, Tervishoiu Nõukogus, apteekrite päevadel jne. ja on ka Soome Apteekrite Seltsi kirjavahetaja liige.

Edasi oli prov. J. Lill IV Riigikogu liige, Tartu abilinnapea 1928—1932. a., Tartu linnavolinik 1921. a. kuni tänaseni ja viimase Tartu linnavolikogu abiesimees. Ta töötab kaasa H. Treffner'i gümnaasiumi seltsis juhatuse liikmena ja Tartu Kommerts-gümnaasiumi ja Kaubanduse-kooli kuratooriumi liikmena. Suur on ka nende majanduslike ettevõtete arv, kus prov. J. Lill on kaasa töötanud ja töötab. Nimelt on ta Tartu Majaomanikkude panga asutajaid ja juhatuse esimees 15 aastat, A/S. Tartu Pärmi-

vabriku juhatuse esimees, juhatuse liige aktsiaseltsides „Extraktor“, „Estofilm“ ja „Estoliit“, on kaasa töötanud Tartu Ringkonna Vabrikantide Ühingu, olnud selle juhatuse esimeheks ja on Tartu Majaomanikkude Seltsi juhatuse liige.

Prov. J. Lill on alates 1928. a. kuninglik Rootsi viitsekonsul, ta on korpr Sakala asutajaid, auvilistlane ja praegune vilistlaskogu juhatuse esimees. Peale selle on ta Rohuteadlaste Koja nõukogu liige, R. K. Disiplinaarkohtu esimees ja Tartu Rotary klubi liige.

A. Karisma 50-aastane

25. juunil 1938. a. pühitses tuntud Tallinna raamatukaupmees ja seltskonnategelane August Karisma (Keiserman) oma 50-dal sünnipäeva.

Juubilar on sündinud 25. juunil 1888. a. Tallinnas. Hariduse omandanud Tallinnas Jukumi keskkoolis. 1907.—1913. a. ta oli teenistuses raamatukaupluses Kluge ja Ströhm, 1913. a. astus Tartu „Postimähe“ raamatukaupluse ärijuhina.

22. juunil 1919. a. asutas A. Karisma iseiseisva raamatukaupluse Tallinnas, missugust praegugi juhivad edukalt. Vahepeal on A. Karisma tegelnud ka kirjastusega.

A. Karisma on tuntud energilise seltskonnategelasena. Ta on Eesti Kirjastajate ja Raamatukaupmeeste Ühingu kauaaegne sekretär ja endine esimees. Oma ühingu esindajana oli A. Karisma valitud 1933. a. ÜKSİK juhatusse. Sellest ajast peale A. Karisma võtab pidevalt osa keskliidu töist, olles esialgu keskliidu laekuriks ja viimasel neljal aastal keskliidu juhatuse sekretäriks.

Pealeselle on A. Karisma Tallinna Kirjanduse Seltsi juhatuse liige, olnud Tallinna linnavolikogu liige, Kaubandus-tööstuskoja II sektiooni liige.

Oma kohusetruudusega ja kaupmeeste asja-

A. Karisma.

de tõsiselt võtmisega on lugupeetud juubilar võitnud laialdase poolchoiu, rääkimata suurest sõprade ringkonnast, kus teda tuntakse heatahtliku ja südamliku inimesena.

Soovime juubilarile õnne ja odu äri alal ja jõudu seltskondlikus tegevuses tulevikuski,

Tähelepanuvääriv rohaniidumasin

Meie rohaniidumasinate turul on tänava suurearvuliselt esindatud ameerika Massey-Harris õlivanniga rohaniidumasinad. Need väärivad tähelepanu selle poolest, et nendel tiisli survet hobuste kaeltele ei ole. Massey-Harris hammasrattad on freesitud terasest, vända laager on varustatud nõellaagriga. Nõellaager on seni kasutamist leidnud lennuki- ja mootorrat-

tamootoreis, sest ta on väga vastupidav ja kerge nii käigult kui kaalult. Noapalgi tõstevinn on asetatud rull-laagreile, mistõttu noapalgi tõstmine käega või jalaga on väga kerge.

Massey-Harris rohaniidumasinad on ammu meie turul tuntud kui head ja vastupidavad masinad,

Äride register

Maikuu teisel poolel

firma tegevuse lõpetamine registreeritud:

1. Jaak A b e n, Jõgeva, toiduainetekauplus.
2. Madis A j a o t s, Tallinn, Vene 8, elektrotehnika- ja mehaanikatööstus.
3. Johan A m a n, Nõmme, Valguse 16, toiduainetekauplus.
4. Söögisaal „Lemmik“ H. A u n a p, Tallinn, Dunkri 6.
5. Melanic B e r g, Kuressaare, Turuplats, Holostovi maja, kübaraäri.
6. Robert E n g m a n n, Tallinn, Viljandi 24, toiduainetekauplus.
7. A. F r e n n e r, Tallinn, S.-Tartu mnt. 21, kantud riiete ja juhuslike asjade ostu-müügi-äri.
8. Lidia G u s t a v s o n, Tallinn, Tatari 50, toiduainete-, õlle- ja piimakauplus.
9. Ins. R. H o l o s t o f f, Tallinn, Poska 51-a, ehitustööd.
10. Roose H o p p, Pärnu, V.-Sauga 18, nahaparkimistööstus.
11. Hilda J õ g e v a, Tõrva, Viljandi 2, õllekauplus.
12. Võorastemaja-restoran „Bristol“ A. J u r s ja V. P u s i l l, Pärnu, Kalevi 45.
13. Rein K a u r, Valga, Vabaduse 36, pagari- ja kondiitriäri ja -tööstus.
14. Kohvik-söögisaal K i r s t e i n, Tallinn, Väike-Karja 1.
15. Matt K i v i r ä h k, Raasiku v., Raasiku, pagariäri.
16. Gustav K u l d e r k n u p p, Kernu v., Haiba as., koloniaal-, riigiviina- ja piiritusekauplus.
17. Johannes L a a d o ja Jaan P o s t, Nõmküla v., Tamsalu, liha- ja vorstitööstus.
18. Hans L a a s i, Vigala v., jahuveski.
19. M. L e i k o p, Tallinn, Pärnu mnt. 43, liha-kauplus.
20. Restoran-öölokaal „Maxim“ P. L e p e r, Nõmme, Turuplats 1.
21. Söögimaja „Edli“ E d. L i i g e r, Tallinn, Viru 6.
22. Juuli L i l l e p, Anija v., Kehra, söögimaja.
23. Ernst L u u k a s ja Ko, Tõrva, Kaubahoov 5, Valga 1, liha-, vorsti- ja delikatesskauplus.
24. Liisa M ö l l m a n n, Tallinn, Tõnismägi 16, toiduainete- ja piimakauplus.
25. Olev N u r m s e, Rapla v., Rapla al., pagariäri.
26. Agentuurkontor J. J. P a u l s o n, Tallinn, Veneturg, Kalevi kaubahoone.
27. E. P e n n a r, Valga, Uus 8, toiduainetekauplus.
28. Helmi P i i l b e r g, Tapa, Lai 11, toiduainetekauplus.
29. Saima P i i r i k, Tallinn, Astri 7, toiduainetekauplus.
30. Anna S a k s m a n n, Nõmme, Maasika 9, toiduainetekauplus.
31. F. S c h o t t e r, Tallinn, Viru 21, väliskirjanduse-, ajakirjade- ja raamatukauplus.
32. Kuuse ja S i i l m a n n, Tallinn, Kullasepa 4, raadioäri.
33. E. S u u d e r, Tallinn, Liivalaia 37, kübaraäri.
34. A. T o o t s, Tallinn, Jakobsoni 37, naha- ja kingsepatarvetekauplus.
35. Ferdinand T r e i b e r g, Rikholdi v., Olbiku k., segakauplus.

36. Hans T r i k s o n, Nõmme, Suur-Pärnu mnt. 61, lihakauplus.
37. M. U i b o, P ö l t s a m a a, K.-Pätsi 39, toiduainetekauplus.
38. Juhannes V e a l a k s, Tapa, Ambla mnt., söögi-maja.
39. V. V e l l e s a l u, Tallinn, Lutheri 38, toiduainetekauplus.
40. I. V o o g, Tallinn, Roopa 8, toiduainetekauplus.

Juunikuu esimesel poolel

registreeritud uued firmad:

1. B. A a s a o j a, Ulila v., toiduainetekauplus, ärip. Bernhard Aasoja.
2. Viktor A i b e l, Abja v., Paluoja alevik, segakauplus.
3. Vladimir A l l i k i v i, Kilingi-Nõmme, Pärnu t. 80, rändkino, veoäri ja nõõritööstus.
4. A. A s s o r, Tartu, Kaluri 70, toiduainete-, piima- ja õllekauplus, ärip. Arnold Assor.
5. Autoparandus-töökoda „Autola“ H. E e r i k ja E. N y m a n, Tallinn, Narva mnt. 16, täisühing, täisosanikud Herbert Eerik ja Johan-Edwin Nyman, ühingu osakapital Kr. 200.—.
6. A. E e r m a, Tartu, Turu 52, toiduainete- ja piimakauplus, ärip. Armilda Eerma.
7. Bakeliidi- ja kunstvaigutööstus „Viktoria“ I. E i g i s ja Ko, Tallinn, Uus 11, täisühing, täisosanikud Vsevolod Gubin ja Ibrahim Egis, ühingu osakapital Kr. 4.000.—.
8. E d. E i n s o k ja E d. H o i d o r f, Tallinn, Kopli 16, puuhoov, täisühing, täisosanikud Eduard Einsok ja Eduard Hoidorf, ühingu osakapital Kr. 400.—.
9. Hilja H i r s c h, Tartu, Lossi 8, naiskäsitööäri.
10. J. H o m m i k, Valga, Vabaduse 36, pagari- ja kondiitriäri ning -tööstus, ärip. Johan Hommik.
11. Klaveritööstus I h s e, Tallinn, Pikk 5—1 (enne Lai 31), ärip. Ernst-Aleksander Ihse.
12. Hans J u u r u p, Pühajärve v., Pühajärve „Turistide Kodu“ einelaud.
13. Päevapilditööstus „Tallinna-Pilt“ H. K o i d u m e t s, Tallinn, Rataskaevu 5—2, ärip. Hilja Koidumets.
14. K o i t ja T o m s o n, Tartu, Võidu 19, raadio-, jalgratta- ja elektritarveteäri, täisühing, täisosanikud Harro Koit ja Johann Tomson, ühingu osakapital Kr. 5000.—.
15. S. K o l l o m, Tartu, Narva 36, restoran ja sissesõiduhuov, ärip. Salme Kollom.
16. A. K u u s k m a n n, Tallinn, Öle 22, toiduainetekauplus, ärip. August Kuuskmann.
17. E. L o i d e, Tallinn, Kauba 3, lihakauplus, ärip. Eveline Loide.
18. A. M a e, Vesneri v., Väägvere k., vesiveski, ärip. August Mae.
19. U.-Ü. J. M e t s k ü l a ja Ko, Tallinn, Veneturg 3, kummi- ja nahakaupade äri, usaldusühing, täisosanikud Jaan Metsküla, Paul Teetsov, ühingu osakapital Kr. 10.000.—.
20. E. M i h k a e l ja Ko, Tallinn, Heeringa 12-b, toiduainetekauplus, täisühing, täisosanikud Elise Mihkael ja Leena Tidomann, ühingu osakapital Kr. 6.000.—.

21. A. Niggol, Tartu, Tiigi 82, toiduainete- ja piimakauplus, ärip. Alma-Marie Niggol.
22. V. Nirgi, Viru-Roela v., Liiva k., segakauplus, ärip. Värdi Nirgi.
23. Rudolf Nurk, Rapla v., Rapla alevik, Tallinna mnt. 14, pagariäri.
24. Nykänen & Ko, Tallinn, Gonsiori 17, klaasinstrumentide tööstus, täisühing, täisosanikud Ida Nykänen ja Karl Oole, ühingu osakapital Kr. 2.000.—.
25. J. Oidram, Velise v., Kohtro k., isiklik agent põllutööriistade ja jalgrataste müügi alal, ärip. Joan Oidram.
26. A. Peedo, Laeva v., Ehamaa p.-ag., segakauplus, ärip. August Peedo.
27. E. Pere, Tallinn, Magasini 2, pudu- ja kirjutusmaterjalikauplus, ärip. Elvi Pere.
28. Richard Piir, Tammistu v., jahuveski.
29. A. Pokats, Tartu, Mäe 39, metallide stantsimise tööstus, ärip. Aleksander Pokats.
30. P. Pootsmann, Tallinn, Koidu 104, liha- ja vorstikauplus, ärip. Paul Pootsmann.
31. Ev. Siilmann & Ko, Tallinn, Pärnu mnt. 32, raadio-, foto-, jalgratta- ja elektritarvete kauplus; usaldusühing, täisosanik Evald Siilmann, ühingu osakapital Kr. 3.000.—.
32. L. Subbert, Valga, Uus 8, toiduainete kauplus, ärip. Lydia Subbert.
33. „Diana“ E. Tondu ja A. Uuehendrik, Tallinn, Kopli 8, kino, täisühing, täisosanikud Eliisabet Tondu ja Anna Uuehendrik, ühingu osakapital Kr. 5.000.—.
34. Tü. Oskar ja Edi Vares, Rasina v., Veoäri, täisühing, täisosanikud Oskar Vares ja Eduard (Edi) Vares, ühingu osakapital Kr. 1000.—.
35. Marta Vasarik, Varangu v., Ruljal, segakauplus.
36. V. Veetsaar, Mäksa v., agent raadio ja jalgrataste müügi alal, ärip. Valfred Veetsaar.
37. A. Visnapuu, Tartu, Fortuna 3, mööblikauplus, ärip. Anna Visnapuu.
38. J. Visnapuu, Tartu, Fortuna 4, mööbliäri, ärip. Johannes Visnapuu.
4. Aktsiaselts A Le Coq, Tartu, Tähtvere 56/62, juhatusel liikme kohale asunud Jüri Piiraja.
5. Osauhisus Eesti Niidi Vabrik, Tallinn, S. Karja 15, lahkunud juhatusel liikme kohalt Leo Sepp, juhatusel liikmeks valitud Eduard Sakk.
6. Aktsiaselts „Eesti Vosvoriit“, Tallinn, Tõnismägi 3, põhikiri muudetud, põhikapital suurendatud Kr. 1.150.000-ni, uueks nimeks on Aktsiaselts „Eesti Fosforiit“.
7. Kunstvaigu presstööstus „Taurus“ Villi Ehvert ja Phil Goldberg, Pärnu, Malmö 7, täisühing lõpetatud, uue lepinguga moodustatud BES §§ 4294 ja järgmistes ettenähtud lepinguühing, firma muudetud järgmiseks: Kunstvaigu presstööstus „Taurus“ P. Goldberg & V. Ehvert.
8. Vennad Erhardt, agentuurkontori asukohaks Tallinn, Vana-Viru 6-1 (enne Lai 12-4).
9. H. P. Gross, Viljandi, Reinu tee 1, Kurt Frey prokuura kustunud, piiratud prokuura antud Helmut Nurmle.
10. Bruno Grünbladt lõpetanud Tallinnas, S. Tartu 7, asuva kellasepaäri, Nõmmel, Pärnu 94 asuvaid kellasepaäri ja -tööstust peab edasi.
11. Elvine Kaasik (kelle optika-, foto- ja kelladekaupluse ja optikatööstuse asukoht Pärnus, Kalevi 41) surnud, pärandustombu hooldajateks määratud Valter Mira ja vann. adv. abi Boris Kangro.
12. Aktsiaselts Trikoos, pitsi- ja sukavabrik Oskar Kilgas, juhatusel asukohaks Tallinn, Soo 26 (enne Volta 3).
13. Elfriede Kooli lõpetanud toiduainete- ja piimakaupluse Tallinnas, Mehaanika 14, peab edasi toiduainete kauplust Tallinn, Kadaka tee 15.
14. Juhan Koppa avanud Tallinnas, Sakala 28-a pudelite ja klaasasjadäri, varem reg. toiduainete kauplust V. Ameerika 8, peab edasi.
15. Julius Kruuk jätkab äritegevust, avades Tallinn, Tondi 18, toiduainete kaupluse.
16. A. Käärrik ja J. Kivi metallpürgadetööstuse asukohaks Tartu, Tähe 74.
17. Voldemar Laanberg lõpetanud Tallinnas, S. Tartu 2, jalgrattaosade- ja elektritarvete kaupluse; S. Tartu 42 asuvat kauplust ja tööstust peab edasi.
18. Helene Lampe jätkab äritegevust, avades Palmse v., Võsul, toiduainete kaupluse.
19. Johannes Lauri toiduainete kaupluse asukohaks Elva, Kesk 4 (enne Rõngu alevik).
20. Julie Lemming jätkab äritegevust, avades Tallinn, Tatari 6, moeäri.
21. Jakob Loosalu Tallinn, Rataskaevu 9, lõpetanud ajaleht „Uudislehe“ väljaandmise.
22. G. K. Meyer'i agentuuräri asukohaks Tallinn, Veizenbergi 10-2 (enne Veizenbergi 4-10).
23. Aktsiaselts Hy. Moser & Ko, Tallinn, Pikk 19, lahkunud juhatusel liige Johannes Kauba, juhatusel liikmeks valitud Robert Malm,

Registreeritud muudatused:

1. Maimu Abeli rõivaõmblemisetöökoha asukohaks Tartu, Kalevi 11-1 (enne Aia 8-11).
2. Esimene Tallinna Karusnahkade parkimise tööstus, M. Abramsohn, J. Oinas & Ko, Tallinn, Pärnu 62, täisosaniku Joosep Abramsohni lahkumisega täisühingu leping tühistatud, ettevõtte tegevust jätkab uue lepingu põhjal moodustatud täisühing, kus täisosanikkudeks Max Abramsohn ja Joosep Oinas, firma all: Esimene Tallinna karusnahkade parkimise ja värvimise tööstus M. Abramsohn ja J. Oinas. Ühingu osakapital on Kr. 5.000.—.
3. Adolf Aulik lõpetanud Tallinn, S. Karja 8 pudukaupluse, Tallinn, Harju 35, asuvat pesu- ja pudukauplust peab edasi firma all: kauplus „Iris“ A. Aulik.

24. Karl P a a m a, toiduainetekaupluse asukohaks Tähtvere v., Rääni k. (enne Tartu, V. Viljandi l).
25. Rosalie P a v e l jätkab äritegevust, avades Tartus, Tähe 88 piimakaupluse, firma all „R. Pavel“.
26. Peeter P o t s e p 'a perekonnanimeks „Pottsepp“ ning tema Tartus, Ülikooli 34 asuva pagari-, kondiitriäri ja kohviku firmaks „P. Pottsepp“.
27. Arnold P ö d e r lõpetanud segakaupluse Vastsemõisa v. ja avanud Põltsamaal, Jõgeva mnt. 20 toiduainetekaupluse.
28. Põhja Kindlustusaktsiaselts, Tallinn, Pärnu mnt. 10, juhatuse liikmete Villem Daniel'i, Valdemar Simsvart'i ja Aleksis Orav'a volitused lõppenud. Valitud uus juhatuse koosseisus: Anton Teetsov, Eduard Aule, Armin Matto, Aleksis Orav, viimane ühtlasi asjaajajaks direktoriks. Prokuristideks: Roland Sevigh, Alfred Kivi, Oskar Enkelberg ja Elmar Sepa.
29. Ed. S e m l e k, avanud Pärnus, Kalevi 45 kivinõudekaupluse ja Tallinna mnt. 6 majatarvetekaupluse, kus volinikuks on Elsa Semlek. Saeveskit Kurna v., Liival, peab edasi.
30. S i n d i T e k s t i i l v a b r i k u t e Ü h i s u s endine Vöhrmann ja Poeg, Tallinn, S. Karja 15, lahkunud juhatuse liige Mark van Jung, juhatuse liikmeks valitud Aron Citron.
31. Otto T a m m i k jätkab äritegevust agendina trükimasinate-, värvide ja trükitehase tarvete alal.
32. A.-S. T a r t u P a n k, Tallinn, Kinga 1, esimese allkirja õigus antud senise teise allkirja õiguse asemel Tartu osakonna prokuristile Margarete Mickvitz'ile.
33. Tekstiiltööstuse aktsiaselts „T e k l a“, Tallinn, S. Karja 15, juhatuse liikme August Jürmann'i perekonnanimeks „Jürima“, juhatuse liikmeks valitud Peeter Camesasca.
34. Aiaäri „Lilia“ Minna V a l t e r, asukohaks Pärnu, Riia 56 (enne nr. 60).
35. Arnold V a s s i l a avanud Tallinnas, V. Karja 9 jalanõudekaupluse ja peab edasi jalanõudetööstust Narva mnt. 19—5, mõlemal ettevõtetel firma all: Jalanõudetööstus „Avas“ A. Vassila.
36. Laboratoorium „V i k o“ A.-S., Tallinn, Lubja 11, asjaajaja-direktor Jaak Vink ja endine juhatuse terves koosseisus lahkunud. Juhatuse liikmeteks valitud Boris Green, Alfred Stange ja Paul Kodra, viimane ühtlasi asjaajaja-direktoriks.
37. Pauline V i m b e r g jätkab äritegevust, avades Vihula v., Vainopääl pansioni.

(Järgneb.)

Toiduainete turg

London. 24. VI 38

Bacon, kaal 112 Ingl. naela

Iiri	sh. 95/-—99/-
Daani	„ 99/-
Hollandi	„ 98/-
Eesti	„ 96/-
Rootsi	„ 98/-
Poola	„ 96/-

Nisu, kaal — 496 Ingl. n. = 225 kg.

Northern Manitoba	sh. 41/7 ^{1/2}
Rosario Santa Fe	„

Jahu, kaal — 440 Ingl. n. = 63,5 kg

Good Canadian	sh. 17/6
-------------------------	----------

Odrad, kaal — 112 Ingl. n. = 50 kg „ 9/6

Kaerad, „ „ „ = 50 kg „ 9/-

Linad, cif per tn.

Livonian, Basis Risten	£ 69/-
Tows Soviet	„ 75/-

Manchester.

Või,

Eesti	sh. 120/- — 120/-
Läti	„ 120/- — 120/-
Soome	„ 121/- — 124/-
Rootsi	„ 121/- — 124/-

Daani	sh. 127/- — 130/
Uus-Meremaa, finest	„ 128/-
„ „ first	„ 125/-

Hamburg.

Nisu,

Sisemaa, 50 kg eest	—
Manitoba I, cif 100 kg eest term.	\$ 5.03
Hard Atlantic	„ 4.93

Rukis, 1000 kg eest.

La Plata, Hamburgis	sh. —
„ „ Amsterdamis	„ —

Suhkur,

toores	sh. 4/11 ^{1/2} -5 ^{3/4}
Belgia	„ 6/9
Tšehhi	„ 6/6
Poola	„ 6/-
Hollandi	„ 6/10 ^{1/2}

Rfis, Burmah II. Rmk. 10,50

Või, Berliinis.

Deutsche Markenbutter	Rmk. —
Feine Molkereibutter	„ —
Molkereibutter	„ —
Landbutter	„ —
Kochbutter	„ —

Välisbörsid

	L O N D O N										
	13. VI	14. VI	15. VI	16. VI	17. VI	18. VI	20. VI	21. VI	22. VI	23. VI	24. VI
Frank . . .	178.35	178.38	178.38	178.38	178.34	178.37	178.21	177.90	177.97	177.91	177.91
Dollar . . .	4.9687	4.9668	4.9806	4.9706	4.9721	4.9709	4.9696	4.9593	4.9568	4.9590	4.9603
Rootsi kr. . .	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395	19.395
Daani kr. . .	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400	22.400
Norra kr. . .	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901	19.901
Saksa mrk. . .	12.327	12.312	12.310	12.302	12.305	12.307	12.307	12.302	12.298	12.307	12.305
Soome mrk. . .	226.65	226.70	226.70	226.70	226.70	226.70	226.72	226.72	226.72	226.72	226.72
Floriin . . .	8.9587	—	8.9587	8.96	8.9609	8.9603	8.9596	8.9568	8.9506	8.9506	8.9518
Liira . . .	94.37	—	94.60	94.47	94.50	94.45	94.47	94.30	94.20	94.17	94.27
Helveetsia fr. . .	21.710	—	21.645	21.657	21.655	21.647	21.642	21.602	21.572	21.593	21.597
Tšehhosl. kr. . .	142.75	142.75	142.93	142.68	142.75	142.68	142.68	142.50	142.56	142.62	142.62
Belga . . .	29.260	—	29.217	29.207	29.267	29.235	29.217	29.212	29.217	29.222	29.207
Peseeta . . .	48.200	—	49.—	49.—	49.—	49.—	49.—	49.—	49.—	49.—	49.—
Šilling . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Slott . . .	26.37	26.34	26.37	26.37	26.37	26.37	26.37	26.31	26.31	26.31	26.31
Pengö . . .	25.—	25.—	25.—	25.—	25.—	25.—	25.—	25.—	25.—	25.—	25.—
Latt . . .	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25
Eesti kroon . . .	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25
Litt . . .	29.50	29.50	29.50	29.50	29.50	29.50	29.50	29.50	29.50	29.50	29.50
Tšerv. . . .	26.32	26.32	26.37	26.36	26.35	26.35	26.34	26.27	26.28	26.26	26.30
Höbe p. u. . .	18 ^{15/16}	18 ^{3/4}	—	18 ^{13/16}	18 ^{3/4}	18 ^{11/16}	18 ^{13/16}	18 ^{15/16}	18 ^{15/16}	18 ^{15/16}	19/—
Kuld " " . . .	140 sh. 6 ^{1/2} d.	140 sh. 8 d.	140 sh. 7/8 d.	—	140 sh. 10 ^{1/2} d.	110 sh. 10 d.	140 sh. 10 d.	140 sh. 9 ^{1/2} d.	140 sh. 10 d.	140 sh. 9 d.	140 sh. 10 d.
Plaat. " " . . .	—	—	—	—	—	107 ^{3/8}	—	—	—	—	—
	B E R L I I N										
	11. VI	13. VI	15. VI	16. VI	17. VI	18. VI	20. VI	21. VI	22. VI	23. VI	24. VI
Naelsterling . . .	12.335	12.335	12.32	12.315	12.315	12.315	12.315	12.315	12.310	12.315	12.315
Frank . . .	69.15	69.15	69.10	69.05	69.70	69.10	69.10	69.20	69.20	69.20	69.20
Dollar . . .	2.484	2.483	2.475	2.476	2.477	2.477	2.477	2.482	2.487	2.487	2.483
Rootsi kr. . .	63.58	63.58	63.51	63.48	63.48	63.48	63.48	63.48	63.45	63.43	63.48
Daani kr. . .	55.06	55.06	55.00	54.98	54.98	54.98	54.98	54.98	54.95	54.98	54.98
Norra kr. . .	61.98	61.98	61.91	61.88	61.88	61.88	61.88	61.88	61.85	61.88	61.88
Soome mk. . .	5.440	5.440	5.435	5.430	5.430	5.430	5.430	5.430	5.430	5.430	5.430
Floriin . . .	137.61	137.63	137.50	137.47	137.43	137.46	137.45	137.47	137.54	137.59	137.58
Liira . . .	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10	13.10
Helveetsia fr. . .	56.80	56.81	56.91	56.90	56.86	56.87	56.89	56.95	57.08	57.09	57.—
Belga . . .	42.17	42.16	42.13	42.15	42.12	42.10	42.12	42.16	42.14	42.16	42.15
Latt . . .	49.15	49.15	49.15	49.15	49.15	49.15	48.80	48.80	48.80	48.80	48.80
Eesti kr. . .	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20	68.20
Litt . . .	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98	41.98

J. Puhk ja Pojad suurveski saadused

	Kroonid		Kroonid	
Nisupüütl (hinnad on arvatud ühes valge puuvillase kotiga):			Poolsöre	100 kg. 43.—
„Sampo“	100 kg.	27.—	Söre	„ 43.—
„Kungla“	„	33.—	Manna	„ 43.—
„Kalev“	„	37.—	Rukkijahu	100kg. 18.20—19.50
„Eesti parem“	„	41.—	Rukkipüütl	„ 26.00—27.00
„Granular“	„	38.—	Nisu pehme	27.00—43.00
			Kaerahelbed	32.—

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekiri ja hinnad (en gros). 25. VI 1938. a.

	Kroonid.		Kroonid.
J. Puhk ja Pojad suurveski:		Raudplekk	100 kg 30.00—34.—
Jahud: rukki	100 kg 18.20—19.50	„ tsingitud	„ 42.00—46.—
„ pütül	„ 26.00—27.00	Raudtalad	„ 19.00—19.50
„ nisu, pehme—sõre	„ 27.00—43.00	Teras, talla, ree	„ 29.—
Kaerabelbed (Herkulo)	1 kg —.32	„ vedru	„ 32.—
A/S. Rotermanni teh.:		„ valu	„ —90.—1.—
Jahud: rukki	100 kg 18.50	Malm nr. 2	„ 8.80
„ pütül	„ 26.00—27.—	Inglistina	„ 390.—410.—
„ nisu, pehme — sõre	„ 27.00—43.—	Seatina	„ 40.—45.—
Nisu	„ 23.00	Vaskplekk, punane	„ 195.—250.—
Rukis	„ 17.00	Vaskplekk, valge	„ 160.—200.—
Seemned: ristikehina, pun. hil.	„ —	Tsinkplekk	„ 75.—80.—
„ timuti	„ —	Masinaõli,	„ 22.—
Linaseemned, külvi	„ —	„ Ameerika	„ 22.—
Herned, toidu, rohelised	„ 23.00—30.00	Mootoriõli, Ameerika	„ 38.00—70.—
Riis, Burma II	„ 46.00—47.00	„ Poola	„ —
Kartulitärklis „Supérieur“	„ 25.—	Autoõli, Ameerika ja Daani	„ 42.00—115.—
Siirup, kartuli, 42%	„ 26.00—28.—	A/Ü. Eesti Kiviõli põlevkivi küt-	
Glükoos	„ 26.—	teõli, tsistern.	1000 kg. 65.00—70.—
Margariin, kodumaa,	72.50—80.00	Tsilindriõli, Ameerika	100 „ 30.00—50.—
Kakao, Hollandi	1 kg 1.80—2.40	Natta, Vene	„ 14.00—14.50
„ Eesti	„ 1.00—2.30	„ Ameerika	„ 14.00—14.50
Kohv, Rio, Santos jne.	„ 2.65—3.30	Petrooleum, Vene, tsist. ja vaadid	„ 15.00—16.00
„ Kesk-Ameerika sordid	„ 4.75—5.75	„ Ameerika	„ 15.00—16.00
Tee, laht., oranž Pekoe, Tseilon	„ 5.60—6.—	Bensiin, Esimese Eesti Põlevkivi-	
Tee, laht., oranž Pekoe, Java	„ 5.00—5.50	tööst. segabensiin, fr. Tallinn, netto ltr.	—32
Sidrunid	kast 36.00	Auto-bensiin	—32
Apelsinid	„ 29.00—30.00	A/Ü. Eesti Kiviõli bensiin, „Estolin“,	
Suhkur, peenike,	Inglise 100 kg 44.00—44.50	tsistern. fr. Tall. ühes teedemaks.	„ —.32—-.34
„ Poola	„ 43.50—44.00	Bensiin, I s., välisbensiin	„ —.34—-.35
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun	„ 2.50—2.70	Pesuosoda, kodumaa	100 kg 8.50—9.00
„ „ Saksa, fr. Tallinn	„ 2.35—2.50	Seebikivi	„ 28.25—29.25
„ „ Vene	„ 2.35—2.50	Värvid, nigros, vees sulav, välism. 1 kg	7.00
Heeringad, „Matties“, „K“ vag. viisi tünn	40.—	„ tsinkvalge, välism.	„ 39.—43.—
„ „ Soti „Matties“, I sort	„ 52.—	„ tinavalge, „	„ 71.—75.50
„ „ „Matfulls“	„ 53.—	„ ooker,	„ 14.—25.—
Liha, sea, I sort	1 kg 00.75—00.83	Väetisained: Superfosf Ingl. 18/20% 100 kg	—
Liha, looma, I sort	„ 00.43—00.58	Superfosfaat Rootsi	„ —
Õlikoogid, linaseemne	100 kg —	„ Holl.	„ —
Sojatangud	„ —	„ Vene	„ —
Nisukliid	„ —	„ lahtiselt, fr. piir 100 kg	—
Kivisüsi, sepa, fr. Tallinn	1000 kg 35.—	Segafosfaat 22/23%	„ —
Kivisüsi, auru, fr. Tall.	„ 28.—	Eesti fosforiit 25/27%	„ —
Koks, gaasi, Tallinna gaasivabr.	1000 kg 50.—	Kaalisool 40%	„ —
Kütteturvas (A/s., „Eesti Turbat.“)	„ 10.—	Lubisalpeeter 15 ¹ / ₂ %	„ —
Põlevkivi, netto	„ 9.—	Tšiilisalpeeter 16% (terækujul.)	„ —
Kütteõli, vaadi viisi, netto	100 kg 6.70	Lubiammoonsalpeeter 20,5%	„ —
Raskeõli A. B. C.	„ 8.00	Vävelhapuammoonium 20,6%	„ —
Estobituumen A. B. C. D. E. F.		Nitrofoska (14:14:18%)	„ —
„ tünnid br.	„ 9.75	Põllukips, jahvat, fr. Irboska	„ —
Asfalt emulsioon	„ netto „ 10.25	Tsement,	
Asfaltmastiks	„ „ 5.75	Portland, Kunda, pütt 170 kg, fr. Rakvere	5.85
Katuselakk, vaatides,	„ br. „ 10.25	„ paberkotides	5.15
Fenolaat,	„ netto „ 5.25	Kriit, pestud	100 kg 4.15—4.50
Karbolineum „Estokarbolineum“		Kivitorv	„ 14.00—22.50
A. B. C. netto	„ 8.75—11.75	Puutorv	„ 20.—22.50
Raualakk, netto	100 kg 16.75	Lubi, Tallinna, saatekuluga	1000 33.—
Immutusõli D, C, netto,	„ 7.75—8.75	„ fr. Tamsalu	„ 22.—
Maanteõli	„ 7.00	Kips, krohvimise, fr. v. Irboska	„ 30.—
Viljapuu-karbolineum, netto	ltr 0.30	„ krohvimise, fr. v. Tallinn	„ 42.—
Mootorpetrooleum,	kg 0.15,5	Telliskivi, I s. fr. Tallinna sadam	1000 tk. 51.—
Mootornafta	„ 0.12,5	Silikaat, I s., fr. vabrik	„ 42.—
Diiselnafhta	„ 0.12,5	Tulitikud, originaalkast (5000	
Putukamürk „Puttox“	„ 1.50	toosi)	kast 125.—
Raud, sordi	100 kg 21.00	Tallanahk, Eesti nahast	1 kg 2.30—2.60
Raud, latt	100 kg 21.00	Tallanahk, Ameerika, I s.	„ 2.60—2.90
„ vit-	„ 26.00—33.—	Linaseemneõli	100 kg 61.—

A.-S. Eestima Apteegi & Rohukaubanduse Ühing

„EPHAG“

Bilanss 31. dets. 1937.

AKTIVA.		PASSIVA.	
Kassa	11.136.98	Aktiakapital	300.000.—
Jooksvad arved pankades	26.368.94	Tagavarakapital	42.510.19
Deebitorid	261.457.13	Kustutuskapital	176.452.15
Lunamaksud	17.54	Kreeditorid	370.965.71
Kaubad	492.527.98	Pikaajalised kohustused	203.192.86
Vekslid	6.030.—	Panga võlad	4.630.28
Väärtpaberid	2.010.01	Obligatsioonid	47.500.—
Litkuv varandus	141.068.59	Väljamaksmata gratifikatsioon	1.223.—
Kinnisvara	255.484.68	Depoovekslid	46.500.—
Kautsjonid	1.164.37	Aktseptid	18.990.59
Vekli depoo	46.500.—	Juhatuse ja nõukogu depooaktsiad	26.000.—
Juhatuse ja nõukogu aktsia depoo	26.000.—	Väljamaksmata dividend	752.—
Üleminevate summade aktiva	5.040.73	Ametnikkude toetuskassa	17.547.29
Laboratooriumi kinnisvara	95.650.73	Üleminevate summade passiva	11.446.98
		Jagamata kasu 1936. a. eest	35.263.04
		Puhaskasu 1937. a. eest	67.483.59
	<u>1.370.457.68</u>		<u>102.746.63</u>
			<u>1.370.457.68</u>

Kulude ja tulude arve.

Tulud	330.334.43
Kulud	262.850.84
1937. a. puhaskasu	67.483.59

Tekstiiltoöstuse aktsiaselts „TEKLA“

AKTIVA.		Ariseis 31. detsembril 1937. a.	PASSIVA.	
Kassa	5.038.29	Põhikapital	450.000.—	
Jooksvad arved	10.275.64	Tagavarakapital	12.898.98	
Ülekanded teel	4.025.—	Vallasvara kustutamine	7.769.41	
Garantii depoo	779.50	20.118.43	Kreeditorid	1.357.114.52
Kinnisvarad	23.687.—	Üleminevad summad	1.417.36	
Vallasvara	54.027.42	Endiste aastate kasu 2.622.27		
Kaubad	<u>1.522.387.10</u>	1.600.101.52	1937. a. kasu	<u>18.193.28</u>
Vekslid	24.477.07			20 815.55
Deebitorid	189.088.81			
Üleminevad summad	<u>16.229.99</u>			
	<u>1.850.015.82</u>			<u>1.850.015.82</u>
Mitmesugused depood	437.216.47	Mitmesugused garantiid	437.216.47	

DEEBET.	Kulud ja tulud 1937. a.	KREEDIT.	
Kulud	532.647.13	Tulud	550.840.41
1937. a. kasu	<u>18.193.28</u>		
	<u>550.840.41</u>		<u>550.840.41</u>

The Central Agency Ltd. Glasgow, Tallinna osak.

AKTIVA.		Bilanss 31. detsembril 1937. a.	PASSIVA.	
Kassa- ja pangaarved	6.858.47	Kapital	7.000.—	
Mööbel ja sisseseade	1.283.15	Kreeditorid	52.842.77	
Deebitorid.	63.409.81	1937. a. kasu	11.708.6	
	<u>71.551.43</u>		<u>71.551.43</u>	
DEEBET.		Kasude ja kahjude arve.		KREEDIT.
Üldised kauplemisekulud	38.547.62	Brutosissetulek	50.329.68	
Amortisatsioon	73.40			
1937. a. kasu	11.708.66			
	<u>50.329.68</u>		<u>50.329.68</u>	

Kohale jõudnud uus saadetus

Solvay kloorkaltsiumi tolmusidumiseks ja teede korrashoiuks.

Sellega saavutate väikeste kuludega tolmuta õhu.
Praegune ilmastik on kõige sobivam selle teedele puistamiseks.
Palume oma ostjaskonda ettetellitud kloorkaltsiumi järele tulla.

EESTI TERPENTIINI VABRIKUTE A.S.

Tallinn, Lai 34, tel. 437-80.

**S
A
K
U**

ÕUN

pudelis

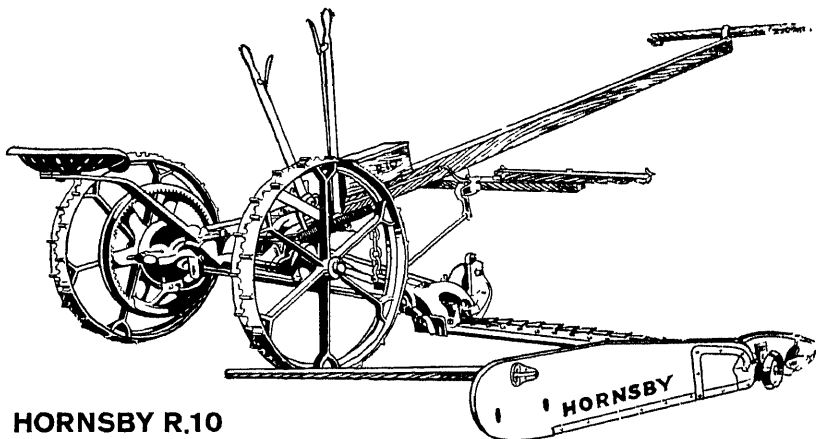
ÕUNAJOOK

INGLISE RUSTON-HORNSBY KVALITEETSAADUS

HORNSBY NIIDUMASIN R. 10

RUSTON patent kinnise mitteummistuva lõikevikatiga on vastupidavam, kindlaim ja lihtsaim abiline Eesti põllumehele.

Katsetatud riiklikus katsejaamas Kuusikul 1936. a. jooksul.

HORNSBY R.10

HIND KR. 280.—

*Tagavaraosad alati
saadaval.*

Peausindusjaladu

V. M. LAUSSEN

TALLINN,

ROOSIKRANTSI 3
TELEFON 466-26.

A/S. „ROTERMANNI TEHASED“

TALLINNAS

end. Chr. Rotermann, asut. 1829. a.

Suurveski
Leivatööstus

Ehitusraua-osakond
Auto-osakond

O s a k o n n a d : Tartus, Viljandis, Narvas, Pärnus

Väljaandja Kaubandus-tööstuskoda.

Vastutav toimetaja H. ANTO.

Tallinna Eesti Kirjastus-Uhisuse trükikoda, Pikk t. 2. 1938.